

Előzetési árak:

Egész évre 10 fnt -- kr.
Félévre . 5 " -- "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hóra 1 " -- "
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség

és

Kiadóhivatal:

Füzes, Simouffy-ház
a városházával szemben

Hirdetések a legmérsé-
keltebb árszámitás me-
lett vétetnek fel.

Fuzió mindenfelé.

Budapest, november 6.

(T.) Szánandó politikuskak kellene annak lenni, ki csak egy pillanatig is kételkedett azon, hogy a *Kossuth* Ferenc hazajövetelének esetében a függetlenségi fuzionálni fognak. Mert ugyan melyik frakciónak lett volna meg az a halálos bátorsága, hogy mint függetlenségi a *Kossuth* Ferenc pártján kívül maradjon? Ez annyi lenne mint aláírni a halálos ítéletet, már t. i. önmagukra nézve. Hogy pedig nem szívesen mennek össze, az kérdés tárgya sem lehet. Ott oly éles és egymástól teljesen eltérő elvi differenciák vannak, ott oly ellentétesek a nézetek és az érdekek; ott oly erős a egymásiránti ellenszenv, pláne gyűlölet uralkodik, hogy csak is egy *Kossuth* Lajos fiának oroszán szelidítő tekintélye hozhatja a különböző elemeket egy ketrecz födele alá, de hogy meddig fogja együtt tarthatni őket, ez nagyon is föltehető kérdés.

Mindegy! Ennek meg kell lenni. Meg kell lenni, mint a természet sorrendjét meghatározó törvényszerűségnek, a mely elől nem térhetnek ki az események. A függetlenségi párt fuziójának kényszerítése megjött, és ennek hódolnokok kell!

Nincs, de nem is lehet ellene kifo-

gásunk. Az események logikája előtt csak a balga ember nem hajlik meg. Eléggé furcsa, hogy a függetlenségi párt meg a szabadelvü és nemzeti párt fuziójáról nem így gondolkoznak: pedig az is éppen oly természetes fejleménye az eseményeknek, mint az övék. Ők se fuzionálnak ha nem lenne muszáj, mi se. — Őket egyesülésre presszionálja a *Kossuth* Lajos fia nevének nimbusza, s ugyancsak ez a körülmény presszionál fuzióra minket is.

Nem akarjuk itt hosszasan demonstrálni, hogy a szabadelvü párt és nemzeti párt miért vannak ugyancsak egy fuzió létesítésére utalva. Annyit írtak már erről, hogy az okokkal tisztába lehet mindenki; röviden: a szabadelvü párt megfogyott, a nemzeti párt pedig lejárt a magát. A szabadelvü párt nem tudhatja, hogy egy erősebb küzdelemmel járó javaslatot keresztül bírni vinni, ha az egész ellenzék ellene tömörülne, valamint a nemzeti párt meg nagyon tudhatja, hogy csillaga teljességgel letűnt. A szabadelvü párt egy új választás által nyélbe üthetné a csorbáját, míg ellenben a nemzeti párt egy új választás által teljesen eltűné a föld színéről.

A szabadelvü pártra nézve az most már a kérdés: Inkább fuzió-e vagy választás? És hogy a kettő közül mindenjózan elme inkább a fuzió mellett sza-

vaz, az bizonyos *Kossuth* Ferenc megjelenése és körutazása, bármily békeszeretőnek hirdesse is magát a *Kossuth* Lajos fia, fog némi parokszizmusokat előidézni, s egy megejtendő új választásra nézve ez a parokszizmus nem lenne hatás nélkül. A közönségnek meg kell szoknia ezt a nevet s a név hordozójának jelenlétét, mindjárt higgadtabb lesz az érverése, de most az az emlék és légkör, mely egy bálványozott ember gyermekének halántékát körül lengi, nem kis varázserővel hatna a választó közönség szavazására.

Ime tehát a fuzió kényszere a szabadelvü pártra nézve is. De nem is lenne ám ez a fuzió olyan nagyon furcsa dolog. Semmi kétség, hogy a függetlenségi párton a személyes gyűlölködés erősebb mint a nemzeti és szabadelvü párt tagjai közt, az elvi különbség pedig hasonlíthatlanul nagyobb. Radikalizmus és ultramontanizmus, ez az elvi globusz déli és északi sarka, míg ellenben a szabadelvü párt enyhébb árnyalata a nemzeti párt szabadelvü árnyalatával könnyen elvegyülhet, össze folyhat.

Szóval a fuziókat rendező sors ki-
küldöttje *Kossuth* Ferenczel együtt megérkezett, ami annyit jelent, hogy ezen hatalmasságoknak meg fogja magát adni minden párt.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Lányok a csók ellen.

Meseország városában,
Túl az óperencián,
Nagy komolyan gyűlést tartott
Sok-sok kedves, szép leány.

Sok hosszú beszédet mondtak,
Náluk ez könnyű dolog.
Hoztak is egy szörnyű végzést,
Amint következni fog:

„Mivelhogy a csókolózás
Rettenetes földi roszt:
Nem kap tőlünk soha csókot
A legény, az a gonosz.“

Jaj, ti árva legényfajták
Túl az óperencián,
Jaj, milyen nagyon sajnálak!
Magsiratlak kis híján.

Hűvös cseppre szomjúhozni,
Hogyha vérünk lázban ég;
Egy pár csókért majd meghalni
És nem kapni — szörnyűség!

Én bizony megsiratnálak,
Szegény fiuk, titeket:
Ha nem tudnám, hogy a leány
Milyen gyöngé — ha szeret.

Jánossy Zoltán.

Kéjutazás.

— Irta: Dr. Grasescu Viktor. —

— Ford. Papp Albert. —

(Folyt. és vége.)

Az ital mintha elütötte volna a borot még a „finom czipész“ homlokáról is, ki egy cigarettét sodorítva megszólalt:

— Nem is hiszik tisztelt uraim, mennyit szenvedtem és szenvedek még ma is. S vajjon miért? . . . Mert jó valék . . . Nyolcz órai munka időt akarnak, nyolcz óraig tartó munkát! — sóhajtott szegény Cocoasa, majd folytató. — De vajjon hallott-e már az ember ilyen országgra szóló ostobaságot? Lehetséges-e, hogy egy munkás csak nyolcz órát dolgozzék? . . . És még hozzá azt követelik, hogy én javítsam a fizetésöket! . . . Ne mosolyogjanak uraim, inkább szóljanak ha vajjon lehetséges-e ez állapotban megmaradni?

— Ugyan ne beszéljen nekünk ilyen ostobaságokat, hiszen mi sem vagyunk olyan tökékel ütöttek, hogy elhigyük — felele Castache — Lehetséges-e az, hogy p. o. az én „intézetemben“ csak nyolcz órát dolgozzanak a fiuk? Hát ha vendégeim csak aztán jönnek s ők azzal fogadnák, hogy: tessék máskor jönni? Hohó Uraim, nem addig van az! Az én segédeim a tyukokkal kelnek s kakas kukorékoláskor fesszenek le. Ha pedig a házirend nem volna inyökre, akkor föl is ut, le is. Lustaságnak nem vagyok istápolója. Dolgozni kell. A szegény román arra van teremtve. „Arczodnak verejtékével keresd meg kenyeredet“ mondá Jézus. Ne is szólljon ez ellen senki mert . . . nyakon legyintem, azt mondom. Vajjon a megváltó nem-e egy egész éjjel s egy egész nap imádko-

zott a Getsemáné kertben? És szent arczáról csurgott a verejték! . . . S azok az urak, azok a hogyis mondják csak? — „strikkeosok“ beszélnek a nyolcz órai munka időről? Hallom azt mondják, hogy ők már nem mesterlegények, nem boltos segédek, hanem „kereskedelmi hivatalnokok.“ Igen hi . . . va . . . tal . . . nokok! Tetszik Ilie koma?

— Igaz, úgy van.

— Így aztán Ghitya, az én bolti legényem „kereskedelmi hivatalnok“ Hahaha! No még csak ez hiányzott. Legjobb volna az egész „intézetet“ fölguyjtaní s menni világá.

Cocoasa a „finom czipész“ helyeslőleg intett fejével.

A vonat egyszerre megállott. Szomszédaim a heves fi'ozofálás közben nem hallották a füttyölést s nem vették észre az utasok mozgolódását. Cocoasa kitekintett s csak némi habozás után ösmert rá szülő városára Ploiestre, a min aztán maga is csodálkozott. Végre, mivel ugyis átkelle más vonatra szállni, mely csak 1/2 óra múlva volt indulandó; utitársaim, hogy egy pár kortyot igyanak s hogy újra megtölthessék a kiürült üvegeket, elhagyták a vonatot s betértek egy közeli korcsmába.

* * *

Indulás előtt, — midőn felültem a vonatra, láttam, hogy ismét a régi kompaniával vagyok szerencsés utazni. A helyzet ugyanaz volt mint előbb. Mindenki a saját helyét foglalta el. Csak az arczok voltak veresebbek, sőt némelyiké violettben játszik. Cocoasa, ez a „finom czipész“ nem volt már annyira elkeseredve, s a többinek is meglehetősen virágos kedve volt.

Utitársaim körül a pálinka gőz oly magas fokra hágott, mintha egy szeszes hordónak ki-

— **Belföldi hírek.** (Gróf Cziráky Béla) kinevezetett a közös külügyminiszterium második osztály-főnökeké. — (Borsod főispánja) A hivatalos lap közli, hogy a király báró Vay Bélát, a főrendiház újonnan kinevezett alelnökét, Borsod vármegye főispáni állásától, e minőségében teljesített hosszas, bü és buzgó szolgálatai elismerése mellett felmentette és helyébe Miklós Gyula országgyűlési képviselőt nevezte ki. — (Kossuth Ferencz) Debreczenen kívül még a következő helyeket látogatja meg; Arad, Makó, Szeged, H.-M.-Vásárhely, Szolnok, Nyíregyháza, Kassa, Miskolc, Eger, Pécs, Kanizsa, Szigetvár sat.

— **Külföldi hírek.** (A pápa) Zolának a francia követ által benyújtott kihallgatási kérelmét elutasította. Egy befolyásos bibornok mégis kieszközölte a pápánál úgy, hogy kedden végleges választ kap Zola — (A japán hadsereg) győzelmesen halad előre; elfoglalta Houng-Vang-Changot és a kínaiak elmenekültek. — (Gróf Hoyos nagykövete) a király a párisi nagykövetségnél, jelenlegi állomásától kért visszahívását engedélyezte és egyúttal elrendelte, hogy neki ezen állásában tett hű és sikeres szolgálataiért elismerés nyilváníttassék.

— **A czár halála.** A III. Sándor czárért mondott részvétnyilatkozat után — a mint tegnapi **táviratunkban** jelentettük — kínos incidens volt. — A lengyelek nagy része elhagyta a termet, mialatt Chlumetzky elnök a részvétet enunziálta.

Mikor az elnök bevégezte beszédét, felállott Levakovsky lemerbergi képviselő, az egyetlen, a ki ülve maradt a részvétnyilatkozat megtétele alatt és szót kért. (Nagy nyugtalanság)

Elnök: Nem adhatok önnek szót.

Levakovsky képviselő: Protestálok a részvétnyilatkozat ellen az elhunyt császár által oly annyira elnyomott lengyel nemzet nevében. (Nagy nyugtalanság és élénk ellenmondások az ifjú csehek és délszlávok padjain. Levakovsky végszavai elenyésznek a nagy lármában.)

Wianterni képviselő (Levakovsky felé)

fordulva): Hisz ő n szláv! (Egy hang: A lengyelek barbárok!)

Vasvári képviselő: Még a halottat sem hagyják nyugodni, nem mások, mint barbárok!

Az elnök a kínos jelenetnek azzal vetett véget, hogy felolvastatta a jegyzőkönyvet.

Levakovszkynak a klubból való kizárására javaslat nem történt.

Feltűnt, hogy a Bécsben tartott gyászmisénél egyetlen egy hivatalos személyiség sem jelent meg. A városi tanács és városi képviselő-testület nem volt képviselve. Rieger, az az ismert ócseh képviselő volt az egyedüli notabilitás, kit a közönség soraiban észre lehetett venni.

A czár temetése három hét előtt nem lesz megtartható. Pétervárott óriási gyáspompát fognak kifejteni. A fejedelmek közül a svéd király jelentette be érkezését.

Sándor czár özvegye táviratilag válaszolt Casimir-Perier elnök nevének táviratára és köszönetét fejezte ki Casimir-Periernének és a francia nőegyleteknek, akik érteni fogják az ő fájdalmának nagyságát. Carnotnának a czárné a következőket válaszolta: „Szívemről köszönöm részvétét mérheterlen bánatomban.“

A képviselőház folyó évi nov. hó 7-én, szerdán déli 12 órakor ülést tart, melynek tárgya értesülésünk szerint, az orosz czár halála felett kitejezendő részvétnyilatkozat lesz.

Livádiába specialista orvosok érkeztek, hogy Sándor czár holttemét bebalzsamozzák. Szerdáiig be fogják fejezni a temetésen jelen leendő csapatok és hadi hajók összevonását.

Szerdán, 7-én, hagyják el a czár holttemei Livádiát, a mely először Szabosztopolnál áll meg, onnan pedig Moszkvába vitetik, a hova 11-én érkezik meg. Moszkvában a holttestet ravatalra helyezik, a melyet a közönség megtekinthet.

Spanyolországot Alba herceg fogja Sándor czár temetésén képviselni.

Miklós czár a zsinatnak a következő táviratot küldte:

„Szívemből köszönöm részvétöket, a melyet a legmélyebb bánat percében jutottak el hozzám. Forró szeretettől áthatva boldogult atyám iránt, az ő példáját fogom követni és minden erőmet a drága haza és az orthodox egyház szolgálatának szentelem.“

Papirszeletek.

(Tapintatlanságok. — Kossuth és Bécs. — Részvét a czárért. — Az inreális realiskola. — Adjakok. — Kossuth háza. — Savanyu a szálló. — Finis Poloniae.)

Nem soká tartott örömrünk, melyet a Kossuth Lajos fiának bölcs mérsék etébe helyeztünk, mert az ő bölcsességébe belevegyült az emberek tapintatlansága és ugyan megnyilatkozott Czegléden.

Kossuth Ferencz Ó Felségének meggyőzéséről és loyaltásról beszél, azonban ott van Madarász József, ki az érkező s a maga frakciójának kaitkájába szeretné mada-rázkodó füttyel becsalogatni és kikiáltja Kossuth Ferenczet királynak hasonlítva őt Hunyadi János fiához, **Hollós** Mátyáshoz.

Még mindig bizunk benne, hogy Kossuth Ferencz nem lesz annyira **hollós**, hogy a róka szavaira kiejtse szájából az észszerűség sajtját!

Ha a tulérzékeny Bécsét már a Madarász dikciója is gondolkodóba ejtette, még furcsábban fog hatni a Thaly Kálmáné, ki Czeglédet — hivatkozva saját debreczeni I. kerületi képviselőségére — összefüggésbe hozza a függetlenségi nyilatkozat tényével s így folytatja: „A ki most küzdelmeiket van hivatalva folytatni, az két nevet örökölt: vezető névét Kossuth Lajostól, keresztnevét pedig Rákóczy Ferencztől. E két név nagy kötelességet,

ütötték volna a fenekét. A büzt alig lehetett kiállani.

— Adj' Isten komám!

— Adj' Isten!

— Igyik Iúe koma!

— Iszom Costache koma. Adja Isten, hogy jövőre is találkozhassunk erőben, egészségten! Adj' Isten!

— Ugy legyen! . . . No maga is egy pár kortyot kedves Cooasa uram! . . . Hogy is van csak a kereszt neve?

— **Pandele.**

— Rajta Pandele pajtás, ne busuljon . . . a világ csak világ marad . . . fecsegnek, locsognak, de azért maga mégis ugyanaz marad . . . I . . . i . . . gaz?

— Ugy van, igaz . . . Csak azt nem tudom megérteni, hogy miért követelik azt a nyolcz órai munkaidőt? Hiszen jó dolguk van nálam, úgy bánok velök, mint anya a gyermekeivel . . .

Szomoru . . . szomoru idök, mondhatom. A helyzet még szomorubb, a mi egészen elkedvetlenít. Szeretnék megszökni és beállni fráternek a „Sventul-Munte“ szerzetesekhez.

— Van felesége Pandele pajtás?

— Van is . . . nincs is. Ahogy vesszük.

— Nem értem!

— Ugy divatosan. Azt is mondhatnám, hogy van feleségem, meg azt is hogy nőtelen vagyok. Örökösök azért vannak. Ha jónak látom s megfozják érdemelni, akkor . . .

— Igen! Most már értem tökéletesen.

Ha ez így van, akkor maga szabad mint a madár . . . s mégis mintha nem volna szabad!

— Én is úgy tartom . . . Elment a kedvem mindentől . . .

— No mindegy . . . Igyék meg egy kortyot kedves Pandele pajtás, mert minden baj mellett is az a fő, hogy az egészsége meglegyen.

Cooasa fölhaltotta az üveget s olyan mohón itta a folyadékot, hogy alig bírta szuszszal. A vonat vezető rikácsolása hallatszott: „Plopeni“

Az utasok tolongtak kifele, hogy egy kis pálinkát ihassanak.

— Haide! — biztatá társait a bukaresti intézet boldog tulajdonosa — szálljunk le és kapjunk be egy-két üvegecskével. Ugy kaparja valami a gyomromat. Nem fog ártani. Uram, olyan szilviorium van itt, hogy ő fölsége a muszka czár sem iszik olyat. Haide!

Támolyogva vegyült mind a négy czimbora a leszálló utasok közé. Mig a szomszédok elfogyasztottak egy-egy üvegecske italt, Cooasa ismét megtöltötte a magával hozott üres palackot.

Egy két perc múlva, midőn a vonat már elindult, ismét csak a régi nóta járta:

— Adj' Isten komám!

— Adj' Isten!

Nem telt bele egy jó negyed óra, midőn elértük a finom szilvapálinkájáról híres Poianát már üres volt az üveg.

Leszálltak hogy igyanak s hogy megtöltessék az üres edényt. Cooasa a „finom czipész“ már alig tudott fölszállani a vonatra, úgy el volt ázva. Egy állomás szolgálja a vonat vezető taszitották be az ajtón.

— No végre . . . mégis . . . i . . . itt vagyunk — nyögte, s azzal végig terült a padon.

— Nem mondtam mindig, hogy csak egy pohárral igyál — mondta egész bizalmas hangon Costache s te nem halgattál a jó szóra s szittad magdba, mint egy disznó.

Szegény Cooasa nem tudott már reá felelni, csak a fejével intett „igen“.

Megadta magát Iúe is a „nemzeti ipar“hoz címzett szilviorium kereskedő: fejét társára hajtva elaludt. Busuioc látva két társa leverését, szemrehányóag tekintett a két el-esetre.

— Gyenge legények! . . . Hm . . . mit tegyünk? — kérde a szinte berugott, de még eszmé etnél volt Molnert — Csak ketten maradtunk . . . csak ketten. Milyen szerencse, hogy van mit inni! — kiáltott föl.

— Reson! — felelt Molnert francziásan, ez levén neki a kedves szójárása.

— Ön is czukrász uram? Hogy is hívják csak . . . egészen elfeledém.

— Molnert!

— S keresztneve?

— Franz.

— Nini . . . úgy tetszik, mintha maga sváb volna!

— Nem uram, tiszta román.

— Akkor igyunk rája . . . így . . . unki!

Csak magyar ne legyen, mert akkor . . . nem iszom . . . a kerek világért sem. Nem ha ketté váguak sem . . . hja! . . . én így szoktam, már nekem ilyen a természet-m. Zsidóval, göröggel, még magával az ördöggel nem iszom, de magyarral nem . . . soha . . . nem ha fölügyelnek sem . . . Ne . . . e . . . em!

— Reson! — hagyá helyben Molnert s utánna olyat búzott a pálinkás üvegből, mintha három nap óta szomjaznék.

— Brávó pajtás . . . most már látom, hogy tiszta román vagy . . . az vagy . . . igen! Vivat Rumunia! Vi . . . i . . . vat! Hurra!

— Hu . . . rrrá! — felelt Molnert s oda dült a „finom czipész“ hátára.

a Kossuth Lajos és Rákóczy Ferencz eszméi megvalósításának kötelességét rója rá.

Van még a beszédben szó a fiatal Rákóczyt kivégzett „osztrák méregről” — egyszóval a szélsőbaloldal oly tökéletesen elrontotta a helyzetet, hogy az már is a legkuszáltabbnak tekinthető s a mi félreértésekre adott okot Bécs szemében a Kossuth-név még az utolsó évtizedekben is, azt megszázaszozták Czegléden.

Arra az asztalra, a melyről 1848-ban Kossuth Lajos a haza védelmére hívta fel a szavakkal Czegléd népét, mégsem akart felállani Kossuth Ferencz. Jól tette, de ne üljön azokkal sem egy asztalhoz, a kik ilyen hamar esnek — mámorba!

Parlamentári vita készül a felett, hogy mi módon fejeztessék ki Magyarország részvéte a — császár halála alkalmából.

Csak hogy Magyarország egyuttal Lengyelország és a szibériai rabok iránt is érez részvétet.

Igy tehát nem osoda, ha a részvét-nyilvánítás formája nem egészen — Világos!

A nagyváradi reáliskolának mindig több és több szennyese kerül nyilvánosság elé.

A közoktatási hatóság addig is, amíg a szennyes tisztába hozatik, gyors mosóintézetet állít fel a reáliskola tözsomszédságában, a tanulók pedig gardes des dames-ok kíséretében látogatják a tanintézetet.

Mennyi népes asztaltársaság van Debreczenben és még sem indítottak gyűjtést a — serum bevásárlására.

Pedig a szegényekre akkor kellene igazán gondolni a társas asztal körül, mikor az ember nem szenved sem éhséget, sem különösen — szomjúságot.

— Mi?!.. Álmos vagy Franz komám? Komám!.. Ébredj román!

Franz nem hallott már semmit, aludt mélyen. Busuioe tovább mosolygott:

— Szegény... gyalázat, egyedül maradtam... Az én cimboráim nem tiszta románok.. nem... egy tiszta román nem alszik el olyan könnyen.

Aztán felém fordult s nyújtotta a pálinkás üveget, hogy igyam. Én tisztelettel bár, de nem fogadtam el, azt mondva, hogy nekem árt a szesz ital.

— Csak egy kortyot tisztelt ur! — mondá — csak egy kortyot, meglássa használni fog... Nem iszik?... No ezt nem hittem volna... Látszik, hogy az ur se tiszta román!

— Oh igen!

— Hát akkor miért nem iszik?

— Mondám már, hogy nekem árt a szesz ital.

— Ej, de mégis úgy van... úgy va... a... an! Az ur nem tiszta román. A románnak soha sem árt meg a pálinka... soha. Érti uram: so... o... ha!... Szegény román, iszik és mégis egészséges... Piha!... disznó meleg van... mint a pokolban... A jó Isten még sem ád esőt... nem ád, mert... bűnösök vagyunk... Piha!

— No várjon — biztatám elázott honfi társam — mindjárt itt lesz Ilanica, megfürödhetsz.

— Ki? — kérdé dühösen rám meresztve szemét — É... é... n? Egy román!.. és fürödni! Pfui!

Főlemelte a kezében levő üveget, nagyot ivott s aztán a nyitott ablakon kidobta

— Elaludtak pajtásai — jegyzém meg

Czegléden Kossuth Ferencz a saját házában üdvözölte az öt ovációkkal környező publikumot.

Hanem abból, amit a 67-iki alapról mondott, kitűnik, hogy Kossuth Ferencz még a saját házában sincsen egészen — otthon.

Néhány év múlva majd megösmékedik az emberekkel, kivált azokkal, a kiknél csak ugyan nincsenek odahaza s ekkor másként fog nyilatkozni 48, 49 és 67-ről, mint most.

Addig a szélbal tegye a három számot lutribá, majd kitudódik, hogy melyik jön ki.

Mikor a nemzeti ellenzékek, nagy a konfuzió, kísért lapjaikban a fuzió és inszczenálják a róka és a szőlő meséjét.

Savanyu nekik a fuzió szőlője, mikor senkise kínálja vele!

Egy lengyel képviselő, mikor az osztrák képviselőház elnöke a császár halála felett érzett részvéteinek adott kijelentést, egyszerűen — ülve maradt.

Az elnök felült neki mert a helyett hogy észrevétlen hagyták volna a botránnyt, az ülő lengyelért az egész ülést felfüggesztették.

Ezzel aztán az egész vihar — elült! Gasparone.

Irodalom — Művészet.

* Széchenyi István gróf emlékét ülte meg vasárnap a Magyar Tud. Akad., mely ünnepet hagyományosan minden november hó első vasárnapján ülik meg. — Jelen volt az ünnepélyen Wekerle miniszterelnök is, Vécsey Tamás rendes tag pedig „Széchenyi befolyásáról a magyar magánjog ujji alakulására” czímmel tartott felolvasást.

* Felhívás előfizetésre. Dr. Maczki Valér, ösmert író és egri ciszterciata rendű tanár ily czimű könyvre hirdet előfizetést. „Népszere felolvasások a magyar irodalom

barátságos mosolygással — szegények sokat ittak.

— Ilyen a román... ha iszik. Egy kis nyugalomra van szüksége.

Busuioe ezeket már olyan lassan mondá hogy azt hittem álomban beszél. El is aludt ő is. Úgy feküdt ott — társára borulva — mint egy megholt, csak a horkolása bizonyított ellenkezőt.

A vonat megérkezett Slanicba

Mánap visszatértem a kirándulásból. Szerencsére ismét össz-jutottam az én utitársaimmal. Mo t már azonban csak hárman valának. Busuioe az „intézet” ura, Ilie a „nemzeti iparhoz és finom pálinkaméréshez” czimzett bolt tulajdonosa és Franz Molnek. Cocasa a „finom czipész hiányzott.

Molner nagyzavarban látszott lenni mert a mint észrevettem minden ingzombja hiányzott. Ilie nek a bal szeme alatt egy szilva nagyságu és színű folt ékeskedet.

Busuioe néha-néha valamit morgott a „tiszta román”-ról, meg másról is, de nem lehetett jól megérteni. Arra a kérdésemre azonban, hogy miként mulattak, megszólalt!

— Hogyan mulattak — felelé kissé gúnyos bosszúsággal — ne is kérde uram. Mulattunk... Megállj Cocasa!... megállj — mondá fenyegetve a levegőt — csak bujj el a föld alá hogy rád ne akadjak!... Hiszen uram, mégis csak csunyáság az ilyen dolog: se nem kérde, se nem hall, mindjárt csak verekedik!

No most már tisztában voltam azza, hogy a kójutazás szomoruan végződött.

köréből. A könyv tiszta jövedelmét az egri Dobó-szoborra fordítják, a mű elé Zalár József ír előszót s az „Egri nyomda részvénytársaság” fogja kiállítani, mintegy 6 ivnyi terjedelemben egész angol-vászon kötésben. — Előfizetési ára 1 forint (2 korona) A kiállítás úgy van tervezve, hogy a mű iskolai jutalomkönyvül is szolgálhasson. Gyűjtőknek 10 előfizető után egy tiszteletpéldány jut. Mivel a kész mű ez év december havában fog megjelenni, szerző kéri a gyűjtőket, hogy az ivateket az előfizetési pénzzel együtt, esetleg üresen is, legkésőbb november 15-ig sziveskedjenek nevére beküldeni.

* A „Magyar Mese és Mondavilág” Bende Elek jeles munkája gyorsan halad előre. Alig jelent meg az első kötet, csakhamar befejeződik a második is, mert már kezünk közt van a 17. füzet is, mely szebbnél szebb meséket és mondákat tartalmaz, pompás illusztrációkkal. Egy füzet ára 25 kr. Az első füzetből számítva még mindig elő lehet fizetni 2 forint 50 krral 10 füzetenként, a kiadó Athenaeumnál és minden könyvkereskedőnél.

Színház.

Opera a vidéken.

Budapest, nov. 3.

A mult években a budapesti sajtóban többször felmerült az a kérdés, hogy a magyar opera fejlődése érdekében nem volna-e helyes a m. kir. Operaház védnöksége és fennhatósága alatt a vidéken egy, vagy esetleg több kisebb operát szervezni.

Ezt a kérdést abban az időben több oldalról is megvilágították és az általános nézet a kisebb operák szervezésének szükségessége mellett nyilatkozott, sőt az akkori intendáns, gr. Zichy Géza is belátta ennek szükségességét.

Azóta Leszkay András, az aradi színház igazgatója e tárgyban már a második emésiratot terjeszti a m. kir. Operaház intendaturájához, hivatkozva újabb memorándumában azon tetemes áldozatokra, melyekkel a műsornak operaelőadásokkal való élénkítése és emelése érdekében ez ügyet szolgálni a magatartáskörében és szerény eszközeivel lankadatlanul törekedett.

Színházában ez idő szerint már 6 opera van állandón műsoron s még ez évben két újabb fog hozzájuk járulni. Az alap és keret tehát, melyből egy nagy kulturális misszióju vidéki operát lehetne szervezni, már megvan. Csak további támogatásra lenne szükség, a melyért mo t az erre leginkább hivatott első hazai műintézet ideiglenes vezetőjéhez folyamodik a buzgó szinigazgató, felterjesztésében a következőket jelölve meg szükségességül arra, hogy kitűzött szép célját elérhesse:

1. Az új kisebb operák előadási joga, melyek nagyobb apparátus nélkül is előadhatók, az operaház által, az Opera pártfogása alatt álló kisebb opera számára is megvásároltatnék; és csak is az anyag beszerzése — a mi már magában véve is tetemes összegbe kerül — volna általa eszközzendő.

2. Azon segélydíjas, vagy szerződött operai növendékek és kezdő énekesek, miknek működésére a m. kir. Operaházban elég tér nincsen köteleztetnének szintársulatúál bizonyos meghatározott ideig díj nélkül működni, a hol is tehetségeikhez mérten alkalmaztatnának operai, sőt drámai darabokban is, a mi által szinpadit otthonosságot, a beszédben való fejlettséget szereznének és tehetségeiket fejleszteni alkalmat nyernének.

3. A zenekar és énekkar megnagyobbítása végett szükséges volna vagy az operai költségvetés, vagy a színház-tet segélyző alaptól évenként legalább ötezer forint segélyt.

4. Időnkint egy-egy hírnevesebb művész vagy művésznő vendégszereplésénél költségesebb bár elhasznált díszetek és ruhák kikölcshözésében, szóval minden apróbb segélyben nyilvánvaló a támogatás, a melyeket egy országos nagyintézet minden megterhelhetés nélkül eszközölhetne.

Minden támogatással szemben köteleznék

Törvényszéki csarnok.

* **A szorgalmas kir. tábla.** A debreczeni kir. ítélő táb a múlt havi ügy forgalmáról és tevékenységéről Seipel Sándor iroda igazgató összeállította már a kimutatást, melynek főbb adatai ezek: a polgári szakosztályhoz októberben 518, a múlt hó végeig pedig 6210 új ügy érkezett, melyhez az előző évi 890 db. hátralékot hozzáadva, 7100 ügy várt elintézésre. Ebből októberben ülésben 615, ülésen kívül 150 ügyet, az esztendő tíz hónapjában pedig ülésben és ülésen kívül összesen 6553 ügyet intéztek el, — így a hátralék 547-re apadt le. A büntető szakosztályhoz októberben 482, az év. eddigi szakában 5125 ügy darab érkezett, az előző évi 566 db. hátralékkal együtt tehát 5691 ügy várt elintézésre. Ebből októberben ülésben 341, ülésen kívül 261, az év október végeig összesen 5162 ügyet intéztek el; így a hátralék a múlt hónap végén 529.

* **Vizsgáló bírók.** A m. kir. igazságügyminiszter — az 1881. évi XVII. t. c. 33 §-a alapján vizsgálóbíró illetőleg állandó helyetteséül a debreczeni törvényszék területére Harsányi Gusztáv kir. törvényszéki bírót; és Szalay József kir. törvényszéki bírót nevezte ki.

Debreczen a múlt hónapban.

— A közigazgatási bizottság ülése. —

Debreczen, november 6.

A városi közigazgatási bizottság tegnap délután tartotta november havi rendes ülését gróf Dégenfeld József főispán elnöklése alatt.

Az ülés folyó ügyeket tárgyalta s tudomásul vette a szakelőadóknak a múlt hónapra vonatkozó jelentéseit, melyeket kivonatossan itt közlünk:

A polgármester jelentése szerint a rendőrség letartóztatott lopásért 8, rendőri kibégásért 16, tisztisértésért 1 egyént.

A városról eltolonczott 40 csavargót, vidékről érkező tolonczot továbbított 24-et, kényszerítve kiutasított 20 egyént. Az első fokú iparhatóság különböző iparágak önálló gyakoroltságára 19 egyént látott el igazolvánnyal. Munkakönyvet kiadott 122 dbot. A katonaság létszáma volt 1055 közöskadseregbeli, 162 lóval, 1438 honvéd, 159 lóval. A lakosság állami adófejtésben befizetett 30277 frt 08 kr. — továbbá 717 frt 92 kr. hadmentességi díjat, 56 frt. fegyveradó, 3 frt. házalási adót, 67 frt 07 kr. idegen illetéket, 342 frt 40 kr. vég elhatárási költséget 242 frt 82 kr. kamarai illetéket 669 frt 81 kr. járda adót, 1 frt 80 kr. közmunka váltáságot és 4064 frt 98 kr. utadót. Végrehajtás elrendeltetett 48, foganatosított 48, árverés elrendeltetett 27, foganatosított 9.

A közegészségügyről
Jelenti dr. Sárváry Gyula t. főorvos, hogy az kedvezőbb volt októberben mint szeptemberben, mert megbetegedés és halálozás kevesebb számmal fordult elő. A megbetegedések leginkább az emésztő és légzőszervek hurutos bántalmaiból váltólázból állottak. Heveny ragályos betegségek közül a ronszolótöröklob esetek száma emelkedett s 13 halál eset fordult elő. Kanyaró, vörheny, hagymáz szörványosan észleltek, s ezek három halálesetet okoztak. A pallagi elemi iskolát kanyaró miatt bezárták.

Született a város bel- és külterületen 126 ev. ref. 33 r. kath. 2 ág. ev. 14 izr. összesen 175 (94 fiu 81 leány.)

Meghalt 78 ev. ref. 27 r. kath. 1 ág. ev. 11 izr. összesen 117 (61 fi- 56 nőnemű).

A szaporodás 58.

Házasságok lépett 25 pár ev. ref. 5 pár r. kath. 1 izr. összesen 31 pár.

A közkórházban a beteg-k száma okt. elsején 176, a hó végén pedig 184 volt.

A tanügyről

egyetlen kiválóbb mozzanatot jelent Eötvös K. Lajos tantfelügyelő. Az iparos segéd szakrajz és tovább képző tanfolyamának megújítása

ez, melyet ma már több mint 80 fiatal iparos mester és segéd látogat. A tanítás a mértani, szabadkézi és szakrajz oktatás mellett az ipari irálytanra, könyvvitelre, szám és mértanra is kiterjed.

A dajkahépző tanfolyam is újból megnyitott 10 növendékkel.

A pénzügyi közigazgatás

Állapotáról Szunyogh Sándor kir. tanácsos, pénzügyigazgató következőket jelentette:

Egyenes adóban 34339 frt 48 $\frac{1}{2}$ kr. fizetett be, 6593 frttal kevesebb, mint tavaly; — a várost terhelő adóhátralék 33258 frt, 5515 frttal több mint a múlt évi októberben. Hadmentességi díjban 723 frt 86 kr, bélyegjövődékben (a megye fogyasztásával együtt) 13344 frt 80 kr (+ 939 frt 06 kr) jogilletékben 14056 frt 85 kr (+ 2328 frt 05 kr), díjjövődékben 26 frt 47 kr (— 41 frt 66 kr), dohányjövődékben (a megye fogyasztásával együtt) 46995 frt 62 kr (— 7467 frt 68 kr), határvám jövődékben 5160 frt 44 kr (— 526 frt 56 kr), fogyasztási italadóban 30380 forint 72 kr (— 573 frt 76 kr) folyt be.

Az esték romantikája.

(„Az én nótáim”-ból.)

— Irta: Krudy Gyula. —

Tudj' Isten miként, lassan nehezebb lesz az irás és fogyaak az alakjaim. Megfogyott a gárda!

Mikor az első írásom megjelent néhány esztendeje egy aprócska vidéki újságban, olyan jól éreztem magamat! Tele volt a szívem romantikával, édes muzsikával s ha féltalomban véltém látni a jövő képét, megjelent egy nagy erős gárda a lelkeim előtt. Az én alakjaim. — Emitt elől egy szomorú, fehér arcú férfi, aztán egy apró, energikus asszonyka, nagy bágyadt fényű kék szemekkel s piczi filigrán testtel... aztán tovább a többi.

Aztán hogy másként lett minden. A dícsőség másfelé jart, messze tőlem és fásult, kopár lettem.

A mint így elmerengve keresgélek az emlékeim között, mintha valami régi, megtakult almáriomban taltanék kutatást, megjelennek előttem az éveknél emlékei: egy szöke, aranyfényű hajtenger, egy aranytenger, a melyen csillogón tört meg a napsugár...

Napfényes, egyszerű történet ez!

I.

A barátok templomában már kialudtak a gyertyák a déli nagy mise után. Üresek voltak a barna padok, néhány szundikáló öreg asszony gunnyasztott csak éppen a hátsó sorokban.

A templom hajójában sűrű párákint uszott a gyertyák füstje s a tömjénszag... Olyan csendes misztikus volt minden! A nagy oltár egy durva vászon lepellet volt leboritva, ne lepje a por. Kiülről az ablakon bevilant a déli napsugár, életet, fényt, meleget hozva ide a szentgyházba, hol csak suogva szoktak beszélni az emberek. A templom körüli terebélyes hársfákon vidáman csicseregtek a madarak s a poros utcán a nap fénye csillogott végig. Olyan ünnepes volt minden!

De mintha ebben a pillanatban gyöngye neszelés támadna a templom ajtajában... Egy kis leány jött be. Egy kis leány, ki szöke volt és kékszemű. Fehér békakalapja alól szorongva nézett szét. Aztán besurrant, oda a nagy oltár elé s buzdón letérdelt. A napsugár végig simult rajta a szemközti ablakból aranyosan melegen.

A kis leány sokáig imádkozott:

— Ur isten! bocsáss meg, de én nem szeretem Kálmánt, én Imrét szeretem... Sokáig susogott még maga elé a páratelt tömjén illattól terhes légtér, aztán megkönnyebbülve távozott.

Igen, ő nem szerette Kálmánt.

Ez a Kálmán egy fiatal ember volt és doktor urnak hívták, Ragyogó csipetű borult a két szeméce és az ála simára volt borotválva, naponként. Magas inggalérjai voltak és finom sel-em harisnyái, melyeket mindenki láthatott a felgyűrött nadrág és a mélyen kivágott lakk-

cipő között. Ő akart a Lizi férje lenni. És a papa is így akarta.

Ámde Lizike nem. S a naplójában gyakran tett kifakadásokat a sors kegyetlen volta felett, amely őt állítólag egy ilyen könyv molyhoz kényszeríti, akire egy ízben a rendőrkapitány né unokahuga, a Mathild, barátnői körében, olyan czélzást tett, hogy igen jeles orvos ugyan, csak ne volna örökösén olyan végtelenül komoly, mint egy halottkém. És azóta komoly elhatározással vált a Lizi szívében, hogy ő nem teszi ki magát annak, hogy halottkémnek hívják egymásközött a barátnői.

Neki Imre volt ideálja.

Imre egy igen szegény poéta volt. Ragyogó nagy méabus szemekkel és szép csengő hanggal. És ő valóban nem tehetett arról hogy rojtos volt a mellvértje, mely alatt azonban nem egy halottkém sivár szíve, hanem egy vidám bouém sziv dobogott. Egy ízben csodálatos vakmerőséggel el is panaszolta a baját Lizike a mamájának, ki mint mindig most is a papa pártján volt.

A mama fontoskodva mosolygott, míg a kis leány könnyek között öntötte ki szíve keserűségét.

— Nos, Lizikém, igazad van! De hát tudod a papa... Meg aztán igaz hogy Imre egy rendkívül derék fiatal ember s néhány év múlva talán lesz is belőle valami, de akkor te már vén leány leszel, olyan mint Koszorus Róza ki már csak a kamarájában leli örömét... Most pedig még igen szegénynek volnátok a kis poétával. Rongyos cipőben kellene járnod...

Lizi csodálatos elhatározással felelt:

— Akkor is boldog volnék!...

II.

Ez azonban már régen volt.

Egy szokatlanul hideg farsangi reggelen Lizi a Kálmán karján lépett ki a barátok templomából. Ott térdepelt újra, ahol a tavasszal s míg az eskető plébános mormogott felettük, addig telmerültek előtte annak a delután emlékei, mikor ő könnyezve huzta ujjára a karika gyűrűt. A Mathild sem nevetett gunyosan és mosolyogva kívánt neki szerencsét, csak később már aztán mondta neki egyszer:

— Halottkémné lettél, ugye Lizikém?

A mama ugyan azt mondta, hogy az irigység beszéli a kapitány né szöke hugából, de Lizi mégis önkéntelenül a kis poétára gondolt, ki talán akkor egyedül kesegett...

A következő farsangon pedig, mint bájos háziasszony fogadta a jourfixek vendégeit Lizike.

Valóban rendkívül fess asszonyka lett belőle. S ha Mathidda, ki egy fiatal ügyvéd felesége lett, összeült csevegni a „régimúlt” időről, olyan nagyon megváltozottknak nézett ki. Egy ilyen csevegés alatt fundálta ki a két furfangos asszonyka, hogy Imrét, azt a bizonyos fiatal poétát hívják meg egy alkalommal magukhoz.

Imrere akkor már könnyű volt ráakadni. Kötetei jelentek meg s a képes újságok hymuszok kíséretében mutatták be az arcképet, olvasóknak. Hát egy este, mikor a kis fiatal poéta fáradtan tért haza a redakcióból, ott találta az asztalán a többi levelek között azt a kis apró aranysegélyű billettet is, melyen Dr. Barna Kálmán es neje szül. Marosi Anna szívesen látják a keddi jourfixre.

Merengve nézte Imre az aranysegélyű karton lapot. Feltámadt benne a homályos nyári alkonyok romantikája, mikor együtt bámulták Lizikével a forró augusztusi ég alatt a csillagokat, s esküdtek gyakorta örök hűséget... Aztán rezignáltan mormogá maga elé:

— Nem fogok elmenni!

A jövő kedden pedig a két furfangos asszonyka hába leste összebuja a szalon sarkából a belépő szöke poétát. Nem jött.

Mathild szemrehányólag nézett Annára.

— Látod még sem kellett volna vele úgy bánnod!

Anna pedig szomorúan sóhajtott maga elé: — Csakugyan! — De képzeld, rendkívül ostoba és naiv volt ő akkoriban!... És nagyon szegény!

*

Az esték romantikája ez!

Az amerikai grófné.

— Amerikai regény. — 29.

— Chatfield-Taylor H. C.-től. —

(Folytatás.)

Laura, a ki az elbeszélés elején igen izgott volt, az utolsó mondatnál teljesen megnyugodott.

— Majd megszidom ezért, — mondá.

— De ne nagyon, kéré — Magda. — A szégyen ember nem tehet róla, elmúlasztotta a vadászatot és én olyan unalmas voltam.

Egy szolgáló teát hozott be.

— Hogy szereti a teát Lady Warrington?

Azért kérdelem, hogy jövőre tudhassam az izlését.

— Tisztán, tej és cukor nélkül, — felelé Laura.

— Épen, mint Lady Twirlington, nemde

lelkem, — kérde másik vendégéhez fordulva. —

Az amerikaiak mind így szeretik a teát?

— Csak magamról szólhatok, — mondá

Lady Twirlington. — Nekem szükségem van a

csersav teljes hatására, hogy a ránczokat elsi-

mítsa az arczomról.

— Már micsoda amerikaias megjegyzés ez

megint. Én imádom az amerikai nőket, de azt

hiszem, hogy igen önzők.

— Önzők? Mi tekintetben? — kérde

Laura kíváncsian.

— Mert nincsenek megelégedve a saját-

jukkal, ide jönnek Angliába és elrabolják a leg-

szébb fiatal embereinket. Egyszóval: lefőzik az

angol nőket.

— Az angol nők könnyen megtorolhatnák

ezt, ha amerikai emberhez mennének nőül —

felelé Laura.

— Azoknak meg nem kellünk. Nem is

lehet képzelni, hogy az amerikaiak feleségül

vennének ily ostoba teremtményeket akkor,

midőn már az izlésüket oly magas fokra fej-

lesztették a saját hazájukbeli nők.

— Talán az angol hölgyek válogatósok

és nem tudják megbecsülni, a mi kezük ügyében

esik?

— Oh dehogy! Elfogadjuk mi a mit kap-

punk. Meg merem vallani, hogy az én fő vágyam

az volt, hogy amerikaihoz menjek férjhez. Azok

nagyszerű férfiek lehetnek. De hát a sors köny-

vében más volt megírva.

— Miben áll az a nagyszerűség, Magda?

— Kérde Lady Twirlington. — Mert látja, Lady

Warrington és én nem beszélhetünk tapasztal-

atból.

— Abban, hogy azok mind olyan gazda-

gok és szeretnek otthon ülni, adva feleségeiknek

annyi dollárt, a mennyire szükségük van, csak

azért, hogy Angolországban elverhessék. Itt

vannak Flood-Smith, Mac Kellar, Van Venter

asszonyok és még sokan, a kik mindig Lon-

donban és Európában töltik idejüket, de férje-

ikről bizony soh' sem hallani. Azt hiszem, ezek-

nek az asszonyoknak a sorsa csak irigylésre

méltó.

— Igen addig, míg a dollárok rendesen

érkeznek a türelmes milliomasoktól — jegyezte

meg Laura vetve. — Különb Lady Twirling-

ton! Mi a véleménye a férjéről általában?

— Férj: az csak háromféle van. A tü-

relmes, nyugodt paripa, mely a nyereghez hozzá

van szokva; a rugkapáló csikó, melyben nem

lehet bízni és a mérges állat, harapós és rossz-

kedvű. Az első kényelmes, a másik olyan, mint

a ragadós betegség, a harmadik pedig drága

mindenképen.

— Tehát nem hisz a szerelemből való

házasságban?

— A házasság reánk nézve többnyire

olyan, mint a délibáb, — felelé Lady Twirling-

Csend állott be, melyet Lady Twirlington

tört meg.

— A mi beszélgetésünk csak halvány

visszhangja a mi csekély tapasztalatainknak. —

De hogy véget vessék ennek az erkölcsi

predikációnak, kérek még egy csésze teát, hol-

nap úgy is a füstös és szennyes Londonban kell

teáznom.

— Nem bocsátom el innen még holnap —

felelé Magda, oda nyujtva a gőzölgő teát.

— Mennem kell édesem. Még sok bevá-

sárolni valóm van mielőtt Warwickshire-be

mennék, hova hétfőn érkezem meg.

— De el ne feledje, hogy az ünnepekre

hozzám ígérkezett, — mondá Magda, — és

Lady Warrington, remélhetem azt a szerencsét,

hogy szintén nálam tölt néhány napot?

— Köszönöm, de azt hiszem nem illenék

látogatást tenni oly hamar, a családban történt

halálozás miatt, — válaszolá Laura kitérőleg.

— Hiszen édesem — szolt közbe Lady

Twirlington, — akkor már három hónap fog

elmulni az öreg gróf Warrington halála óta.

Aztán ma már úgy is vadászatot volt, a mi

sokkal feltünőbb dolog.

(Folyt. köv.)

Építkezések.

A városi mérnöki hivatalhoz folyó év

október hó 20-tól november hó 5 ig követke-

zők jelentettek építkezéseket: Falk Ármin

1920 sz. 3 műhely; özv. Vilmányi Ferenczné

1231 sz. 1 szoba, konyha; Horváth János 299

sz. 1 szoba; Gödényi József 333 sz. 1 szoba,

konyha; Szalontai István 3417 sz. 3 szoba, 3

konyha, 3 kamara; Csapó János 591 sz. 1

istálló; Mátyás Antal 3155 sz. homlokzat; Vi-

tárius Benjámín 2435 sz. 1 szoba; Fekete Fe-

rencz 3638 sz. 1 szoba, konyha, udvari szoba;

Hüse István 250 sz. 1 istálló, kamara; özv.

Császár Sándorné 1189 sz. 2 szoba, 1 konyha,

Bass János 3508 sz. 2 szoba; Szabó József

1669 sz. 2 szoba, 1 konyha; Reiz Antal

1449 sz. 2 szoba, konyha, kamara; özv.

Barna Józsefné 3420 sz. 2 szoba 1

konyha; Bosznay István 1130 sz. 1 műterem

emeletev, 3 szoba, 1 udvari szoba, 1

előszoba, 1 konyha, kamara, cselédszoba;

Papp Pál 958 sz. 2 szoba, 2 konyha, 2 ka-

mara; Bekecs István 2657 sz. 1 szoba, konyha;

Jankovics Sándor 1957 sz. 3 szoba, 2 elő-

szoba, 1 konyha új építés; átalakítás 2 szoba,

1 előszoba, konyha; id. Magyar Imre 3498 sz.

1 szoba, 1 konyha, 1 kamara.

— Debreczeni ingatlanok forgalma a kir.

törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál folyó

évi október 27-től, november 3-ig. 1. Hallgató

Mihály és Halgató Zsuzsanna Kerékgyártó Mi-

hálné veszik, Kálmán Lajosné Bethlen Anna

és társai szepesi birtokát 22,000 frt. 2. Szücs

Imre és neje Szilágyi Zsuzsanna veszik, Szatmári

Lajos és neje Szegedi Zsuzsanna 3377.

sz. házát 160 frt. 3. Püspöki Lajos és neje

Móricz Mária veszik, Nagy Bálint és neje Szod-

rai Sára új földjét 450 frt. Hoffmann Gusztáv

és Neje Lénárt Mária veszik, Sarkadi Károly

csilag-u. 2657 sz. házát 1200 frt. 5. Boros

István és neje Váradi Mária veszik, Liczkai

Sándor csapókeri szőlője egyrészt 670 frt.

6 Kovács András és neje Radics Sára veszik,

Molnár András és neje Mészáros Sára csipekeri

szőlőjét 240 frt. Tőkés Péter és neje Fábrián

Enebér veszik, Nagy Ferencz csapókeri szőlőjét

700 frt. 8. Csobai András és neje Holló Katalin

veszik, Palaticz János újföldét 1000 frt. 10.

Buzás Sándor és neje Balogh Sára veszik, Kiss

Zsigmond ondódi földét 3000 frt. 12. Nagy Imre

és neje Kiss Mária veszik, Nagy Sándor elepi

birtokát 3600 frt. 12. Ungvári József és neje

Báthori Juliánna veszik, Fülöp Jakab és neje

Schwarz Janka u.-zatvan-u. 1526 sz. házát

14300 frt. 13. Nagy Ferencz veszi, Mátéffy

Ferencz és neje Rabás Juliánna csapókeri

szőlőjét 500 frt. 14. Bot István és neje Szőke

Sára veszik, Tömösvári Péter és neje Kozák

Juliánna újföldét 498 frt 61 kr.

Meghaltak.

— Okt. 28-tól nov. 3-ig. —

I Csapó Péter fián: Kis Juliánna 2 éves ref. ronc. toroklob. Szabó Juliánna 8 nap. ref. görcsök. Liptai Sándorné, 45 év. ref. méhrák. Magos Györgyné, 33 év. ref. gyermek-szü és. Nagy Sándor, ref. 20 év. tüdővész. Nagy Lajos 5 hó. ref. bélhurut.

II. Piaczhatvan-utcán: Deák Jánosné, 36 éves ref. méhrák. Papp Erzsébet, 14 hó. ref. vörheny. Kohn Herman, 4 hetes izr. görcsök. Ppp Juliánna ref. 7 het. veleszületett gyeng. Szücs Erzsébet 7 het. ref. görcsök. Rozenfeld Sóna, izr. 26 év. tüdővész. Lénárt Sándor, 5 év. ref. vörheny. Hanke Meliada, 7 1/2 év. ref. ronc. toroklob.

III. Kossuth-Varga-utcán: Kiss Sándor, 2 év. ref. ronc. toroklobb. Szegedi József, 1 év. ref. tüdőlob. Erdei Erzsébet, 1 év. ref. görcsök Mezei Erzsébet 1 év. róm. kath. ronc. toroklob. László? halva szül. Csapó József, 5 hó. ref. görcsök Jóna? halva szül. Fodor Sándor 1 hó. ref. görcsök. Szántai Ferencz 54 év. ref. tüdőgümőkór. Mészáros József, 76 év. ref. gutaütés. Özv. Pál Györgyné, 70 éves ref. agykór. Fehér Sándor, 1 éves ref. tüdőhurut. Somogyi Margit, 1 hó. ref. vele szül. gyeng. Nagy István, 11 év. ref. agylob Nagy? halv. szül. Kun Sándorné, 19 éves ref. bélhurut. Ecsedi Józsefné, 22 év. ref. tüdőgümőkór.

Apró-cseprő.

* Mérsékelt okosság asszonyság. Általában azt tartják, hogy a nagyobb férfiak nejei aránylag igénytelen hölgyek. De talán annyira igénytelen egy sem volt, mint lord Beaconsfield felesége, a kit e nagy britt államférfiu nem szerelemből, de anyagi érdekből vett el. A férj nem nagyon szerette, a különben is rut és szögletes asszonyt, de hálás volt iránta. Pedig mesés ostobaságokat beszélt összevissza a lépten nyomon kompromittálta férjét teccségével. Egyszer egy társaságban szó volt a férfiak szépségéről. Az exzellenziás asszony erre megszólalt: „Jaj ha önök látnák az én Dizzymnek (Dizreáli) a bőrét, a mikor otthon fürdik, hogy milyen szép tehér az.“ Egyébként a derék feleség minden házi titkot kifecsegett.

* Apróság. Megelőzés. „Jó napot, barátom, hogy van ön?“

— „Kitűnően, de nincs nálam egy krajczár sem.“

Nyájas ég.

Az eget tartogatják
E hegyek körültem,
És az égbolt fölötök
Szívesen megpihen.

Oly nyájas oly mosolygó,
Nézése oly szelíd!
Ki felpillant, a szíve
Vigasztal megtelik.

Haragudni nem is tud,
Csak kiárja magát,
Dőreje egy sohajtás...
Aztán mosolyog tovább.

Meg is gyógyul mind, a ki
Beteg, n jött ide,
Elviszi a virágok
Derűjét arczszíne.

Csak én vagyok borongó
Csak én vagyok beteg:
Fáj a szívem, hogy itt kell
Hagynom e szép helyet.

Dalmady Győző.

Jövendőnknek alapja nem egyéb mint, nemzetiségünk biztosítása, nemesb kifejtése.

Gróf Széchenyi I.

A páva nem szeret úgy tündöklenni kiterjesztett tollaival, mint a szerelmes nő a maga örömeivel.

Jókai.

* A vas-álarozó ember. Mindenki ismeri annak a titokzatos ismeretlennek a legendáját, kit XIV. Lajos huszonöt évig tartott fogva vasálarozóval arczán, előbb St.-M.-rquerite szigetén, majd a bastilleben. Az álarozót a fogoly arczáról soha, sem evés közben, sem ha aludni tért, el nem távolíthatta, mert erre az esetre halálbüntetés volt kiszabva fejére. A fogoly titkát féltékenyen őrizték és ez kettőzött mérvben csigázta fel a kíváncsiságot. Folyton találgatták, hogy kinek a személye rejlik a vasálarozó mögött. Mondták, hogy XIV. Lajos törvénytelen testvére, ráfogták, hogy XIV. Lajos első törvényes fia, kit osztrák Anna és Mazarin tettek el láb alól, azért, hogy saját fajtájukat tiltathassék Franciaország trónjára. Még a napoleoni legenda is felhasználta ezt a titokzatos személyiséget, hogy e révén fejedelmi származást tulajdoníthasson hősének. A fogoly Bourbon börtönre leányával gyermeket nemzett, melyet titokban Corsica szigetére vittek, hol Buona parte nevet kapott. Végre azonban sikerült a történelem kutatóinak a vasálarozó titkát felderíteni. Már régóta el van terjedve az a nézet, hogy a szerecsélen fogoly Mattioli gróf IV. Károly mantuai herceg álmattikára volt. XIV. Lajos Montferatban megvesztegette Mattiolt, akivel Cosal város megvétele végett alkudozott. Mattioli árulta a királyt, aki bosznóból Turinban elfogatta és élethossziglan börtönbe vetette árulóját. A népjog és megsértését mély titokba burkolta a király, ez volt a vasálarozó czéje. Funck Brentano okmányokkal bizonyítja ezt a Figaróban és reméhető, hogy a sokat vitatott kérdés ezzel végleges megoldást nyert.

* Az orr reformja. Az európai fajok hátrózottan hanyatlóban vannak. Ezy német bölcs állítja ezt, ki fájdalmas vészkiáltásban tör ki. Elkorcsosodásuk végzetes jele az orruk, mely nem az többé a miénk lennie kellene: elnyúl és keskeny, nyomorult degradált szerv, arczunk haszontalan függeléke. Valóban az orr czéjja és feladata nyilván a szaglás, de hiszen a mi orruk nem érez többé semmi szagot. Alig veszi észre a legathatóbb szagokat, és csoda, hogy még ennyire is képes azokkal az apró nevetéges orrczimpákkal, a melyekkel ma bír. Nézzük csak néger testvéreink orrát és azokat a szélesen nyitott orrczimpákat, melyek a lagpará nyíbb illatot is képesek megérezni. Ilyen orral kell nekünk is bírunk. A reform e téren egyetemes szükség; az árja népeknek a legrovidebb idő alatt gondoskodni kell szaglószervök alakjának módosításáról. De hogy fogjanak a dologhoz? A dolog kényelmetlennek látszik, ha valami kisegítő orrfejlődés nem áll be, a mi pedig kissé hosszadalmas dolog.

Közgazdaság.

* A városi távirda vonalban ideiglenes oszlopok gyanánt használt 24 drb 13-14 méter hosszú, ép fenyő szálfá, folyó hó 12-é n h é t f ő n d é l u t á n 4 ó r a k o r, a helybeli m. kir. posta és távirda hivatal távirat feladásai helyiségben árverés útján el fog adatni. Vevő köteles a vételért azonnal készpénzben lefizetni a vételár után esedékes III. fokozatu bélyegilletékekkel együtt, és az utcán fekvő fákat a vétel után 24 óra alatt elszállíttatni.

* 1860-iki állami sorsjegyek húzása. A főnyeremény 7204 sor 48 sz. 50 000 frtot nyert 15498 sor. 14 sz., 25 000 frtot nyert 13525 sor. 11 sz., 10.000 frtot nyernek 4398 sor. 2 sz. 18790 sor. 1 sz.; 5.000 frtot nyernek 2769-5 3608-9 4149 -8 4208 -16 4843-16 5659-16 9281-15 9694-17 9856-1 12686-6 13126 -7 14375-6 14500-20 18655-13 19862-13.

Erték-tőzsde.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvény-társaság” közlése 1894. november 6-án.)

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4% — — —	122.50	123.—
„ vasuti beruházási kötvény 4 1/2 %	127.50	128.50
„ koronajárdék 4% — — —	96.50	97.40
„ regále váltásági kötvény 4 1/2 %	100.25	101.—
Osztrák aranyjárdék 4% — — —	123.75	124.25
Egységes állam kötvény 4 1/2 %	99.50	100.—
Tisza-szegedi 4 1/2 %-os nyeremény-sorsjegy	143.—	144.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény — — —	485.75	487.25
Osztrák hitelbank részvény — — —	385.20	385.40
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	128.—	128.50

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy	128.50	129.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os —	117.50	118.50
Magyar vöröskereszt sorsjegy — —	11.70	12.—
Osztrák „ „ „ — —	17.50	18.—
Olasz „ „ „ — —	12.75	13.25
Basilika sorsjegy — — — —	9.10	9.60
Jó-sziv „ „ — — — —	3.15	3.40

Pénzszemek:

Os. és kir. arany — — — —	5.84	5.94
20 márkás arany — — — —	12.18	12.22
20 frankos arany — — — —	9.88	9.92
1 Saverisigns — — — —	12.42	12.47

Budapesti arú-tőzsde.

Gyenes és Balog gabona-bizományi üzlet (Nádor u. 6. sz.) tudósítása a „Debreceni Ellenőr” részére

Budapest, november 5.

Napi jelentés.

Gabonaüzlet.

Buzát ma mérsékelten kínáltak, a vételkedv jó volt, s az irányzat szilárd marad. — Elket 20,000 mm 2 1/2 krral magasaob árákon.

Eladások:

Tiszavidéki 1200-82 mm. 6.90 frt. 500-81⁵ 6.90 frt. 700-81 mm. 6.90 frt. 100-82 mm. 6.70 frt. 200-82 mm. 6.80 frt. 500-81⁵ mm. 6.80 frt. 200-80 mm. 6.80 frt. 200-80⁵ mm. 6.72 1/2 frt. 200-80⁵ mm. 6.65 frt. 100-80 mm. 6.70 frt. 100-80 mm. 6.60 frt. 100-79⁵ mm. 6.62 1/2 frt. 200-79 mm. 6.55 frt. 100-78⁵ mm. 6.52 1/2 frt. 200-78 6.55 frt.

3 havi időre.

Zab 5.92 1/2 — 6.15. frt.

készpénzfizetés mellett.

Egyéb czikkek változatlanok.

Határidő-üzlet. Amerikából tegnap szilárdabb irányzatot jelentettek buzara, nálunk azonban csak változatlanul indult az üzlet buzában, s az igen gyenge üzletmenet következtében így zárult is. Tengeri külföldi gyengébb jegyzésekre anyhan indult, s tekintettel a cs. kény vasarilási kedvre így zárult is. Zab és rozs gyenge üzlet mellett változatlanok.

Zarlat 1 óra:

B u z a márcz. ápr.-ra 1895	6.74-6.75
„ szept.-okt. 1895	7.12-7.14
R o z s márcz.-ápr. ra 1895	5.70-5.71
Tengeri máj.-júna 1895	5.91-5.93
Z a b márcz.-áprila 1895	6.05-6.06
Repeze aug.-szept. 1895	11.10-11.20

Zarlat 4 óra:

B u z a szept.-okt 1894	6.74-6.76
„ szept.-okt. 1895	7.12-7.14
R o z s márcz.-áprila 895	5.70-5.72
Tengeri máj.-júna 1895	5.92-5.94
Z a b márcz.-áprila 1895	6.05-6.06
Repeze aug.-szeptre 1894	11.10-11.15

Időjárás: szep, derült.

Szerkesztői posta.

Budapest. (Dob-u. 52. szám.) „M a c h t g e h t v o n R e c h t — de itt még a „R e c h t” is meg van, eunélfogva a levél értelmében járunk el. Ha nem a k k o r — u g y e b á r — egészen a miénk a tudvalevő dolog?

K. Gy. (N y i r e g y h á z a.) Az érdekes és szellemes dolgokat köszönjük. B.-al rendben lesz minden, néhány nap múlva pedig bővebb levelet írunk.

D. Ella. Az „Á b r á n d” címűben még az egyes sorok szótágjainak számára sem ügyel, de még a helyesírás is hihá, nem is beszélve a poézisról. A képek iránt azonban érzéket tanusit, az „Ó s z i h a n g u l a t” pedig hangulat nélküli próza.

Lovas. Ugy látszik, hogy a totalizátor még nem fosztotta ki eléggé a nagy közönséget. A bécsi versenyeket már megtoidották egy nappal és most az istálló tulajdonosok azon gondolkoznak, miként lehetne a már hivatalosan befejezett löversenysezonot meghosszabbítani.

Az eszme megvan, Tatán a magyar Lovaregylet rendezése mellett még egy versenynapot tartanak, még pedig november 9-án. Akinek még van elveszteni való pénze, az örülhet, nem kell buszonia, mert van hely, hol elkölheti.

S. M. (Budapest.) Czikke csakugyan fatális volt, de nem önére, hanem mireánk; mert ön legalább élvezettel írta meg czikkét, de nekünk, fájdalom, azt el kellett olvasnunk.

F. O. (Budapest.) Nekünk a román kérd sról más a véleményünk, Czikke nem közölhető.

J. K. (P. L a d á n y.) Köszönjük a jókívánságokat. A levélben erősen keresztank egy kis rimcsot!

S. J. („E l h e r v a d t s z e r e l e m.”) Jónni fog mielőbb.

Debreczeni városi színház.

Ma kedden, november 6-án.

A SZULTAN.

Operett 3 felv., írta: Verő.

Idényberlet 31. szám. Paratlan bérlet, Szerdán, 1894. november hó 7-én.

A DOLOVAI NABOB LEANYA.

Színmű 5 felv. írta Herczeg Ferencz. Rendező Pechy Kálmán.

Személyek:

Jób Sándor	Bács Károly
Vilma, leánya	Cserni B.
Özv. Domahaziné, Jób huga	Kiss Iren
Szentirmay, huszár-zazados	Pechy Kálmán
Szentirmayné	Bogyó Ilonka
Tarjan, főhadnagy	Petőcs Imre
Bütykó Marohn herceg, hadapród (18 éves)	Rózsahegy K.
Loránt, hadnagy	Tapolycai Dezső
Merim baro	Sandor Emi
Szklabonyai	Nadassy
Merim ügyvédje	Páspoki Imre
Jób ügyvédje	Nemetni Jozsef
Jób házi orvosa	Cseky
Jób inasa	Zajonghi Elemér
Miksa, tisztis oga	Vank I.
Napós Káptár	Szabo S.

A parforce-vadász-klub küldöttsége, eselések. — Töröknek az első, második, negyedik, ötödik felvonás Jób kastélyában; a harmadik felvonás Tarjan kastélyában. — Idő: jelenkor.

M Ű S O R.

Csütörtökön, november 8-án: „Ezopus”, vigjáték 5 felvonásban, írta Rákosi Jenő. (Paros bérlet, rendező: P e c h y.)

Penteken, november 9-én: „Dózsa György”, tragédia 5 felvonásban, írta Jókai Mór. (Leszállított helyarakkal, bérletszűnetben, rendező: P e c h y.)

Szombaton, november 10-én: „A libasztor”, operette 3 felvonásban, írta Forrai Miklos. (Paratlan bérletben, rendező: F i s z a i.)

Vasárnap, november 11-én: „Apja lánya”, népszínmű 3 felvonásban, írta Vidor Pal. (Paros bérletben, rendező: B a c s.)

Kiadó és laptulajdonos:

„Osekonai” nyomda és kiadó r-t.

Felelős szerkesztő:

Komlóssy Dezső.

VIGYÁZZ!

Határozottan

ORIGINAL-SELTERS

kérendő,

analizálva dr. Ludwig Ernő udvari tanácsos által

— o s s o B É C S B E N, o s s o —

vigyázni kell, hogy a vignettán, ólmokon és dugón „ORIGINAL” felírás legyen

K A P H A T Ó:

Mindenyógytárban és savanyuviz kereskedésben

Főraktár:

Geréby Fülöpnél Debreczenben.

Kiadó lakás május 1-ére.

Egy nagy uri lakás Nagyvárad-utca 2225. sz. alatt, a törvényszéki palota tőszomszédságában kiadó.

KÖMÖGÉS,
rekedtség és elnyálkásodásnál
melegen ajánljuk tisztelt olvasóink
figyelmébe
Egger díjjutalmazott
biztos hatású
mell-paszfilláif.
Kaphatók **25, 50 kros** és **1 frtos**
eredeti dobozokban a monarchia
valamennyi gyógyszerárában
valamint az
EGGER A. FIA
gyógyszerkülönlegességi gyárában
Bécs-Nussdorf.

III.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhiré teszi, hogy Hegedűs Juliánna Csóka Józsefné és társai végrehajthatónak Lós István és neje végrehajtást szenvedő elleni 200 frt 50 kr tőkekövetelések és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a debreczeni kir. járásbíró) területén lévő B.-Ujvárosban fekvő a b.-ujvárosi 506. sz. tjkvben A I. 517 hrsza foglalt beltelek és A. I. 12. hrsza bejegyzett 4/6512 rész legelő illetőségre az árverést 407 frtban már megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1894. évi november hó 28-ik napján d. e. 9 órakor** B.-Ujváros község házában megtartandó nyilvános árverésén megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 40 frt 70 krt készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékpépes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczen, 1894. évi október hó 13. napján.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Rottler
kir. törvényszéki bíró.

MOLL SEIDLITZ POR.

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és aitestbántalmak, gyomorgörcs és gyomrhéví, között székrekedés, májbántalom vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi-szernak évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 1 frt 0. é.

Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

**MOLL-FÉLE FRANCIA
BORSZESZ ÉS SÓ**

Csak akkor valódi ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel és „A. MOLL feliratu ónozáttal van zárva.

A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési-szer közzvény, csusz és a meghűlés egyéb következményeinél legismerteseb népszerű. — Egy ónozott eredetű üveg ára: 90 krajczár.

Moll Salicyl-szájvize.

(Főalkatrésze: fűzősavas szikszó.)

A mindennapi szájtisztításnál különösen fontos bármely koru gyermekek, minifelnöttek számára; mert e szájvize a fogak további épségét biztosítja s egyszersmind óvszer fogfájás ellen. Egy MOLL A. védjeggyel ellátott üveg ára: 60 krajczár.

FŐ-SZÉTKÜLDÉS

MOLL A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által,

BÉCS: I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta póstautárvét mellett teljesítetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjeggyével ellátott készítményeket kérni.

Raktárak: DEBRECZENBEN Tóth Béla gyógyszerész, dr. Rothsenek V. E. gyógyszerész és Szent-Királyi Tivadar uraknál.